

JULES VERNE

CĂPITAN LA 15 ANI

Editura Andreas

JULES GABRIEL VERNE s-a născut în anul 1828, în Franța, la Nantes. În adolescență, având gustul aventurii, a plecat de acasă, pentru a fi asistent camerist pe o navă comercială, dar a fost prins și trimis înapoi la părinții săi. În 1847, Jules a fost îndemnat să studieze Dreptul la Paris, ceea ce nu era însă pe gustul său. Aflându-se acolo, a lucrat ca secretar la Teatrul Liric, având ocazia de a lua

contact cu lumea scenei dramatice, pentru care a făcut o adevărată pasiune, astfel că, în 1850, a fost publicată prima piesă de teatru a lui Jules Verne. La auzul acestei vești, tatăl său a fost atât de dezamăgit, încât a încetat să-l mai susțină financiar pentru continuarea studiilor. Tânărul Verne a reușit totuși să obțină un venit din vânzarea povestirilor sale, deoarece vocația pentru literatură începea să-și spună cuvântul.

După ce a petrecut multe ore în bibliotecile din Paris, studiind geologia, ingineria și astronomia, Jules Verne a publicat primul său roman, „Cinci săptămâni în balon“, precedat de alte scrieri de mai mică întindere, dar de o reală importanță atât din punct de vedere literar, cât și documentar: „O dramă în văzduh“, „Primele vase ale marinei mexicane“ (studiu istoric), nuvela „Martin Paz“, „Printre ghețurile eterne“ etc. Au urmat apoi alte romane („O călătorie spre centrul Pământului“, „De la Pământ la Lună“, „20.000 de leghe sub mări“ etc.), care au devenit în scurt timp foarte cunoscute, aducându-i faimă, dar și bogăție, ceea ce i-a permis, în 1876, să cumpere un iaht, cu care a navigat în jurul Europei. Aceasta după ce, în 1867, a călătorit foarte mult în țara sa, în vederea descrierii acesteia (publică „Geografia ilustrată a Franței“).

Scrierile lui Jules Verne și-au câștigat valoarea datorită îmbinării elementelor specifice operei literare - personaje, întâmplări, descrieri etc., toate mergând până la „desființarea aceluia țărnam dintre real și imaginar“ - cu informații cu caracter documentar, multe dintre ele unice și care au contribuit în mod evident la progresul civilizației, ele dovedindu-și viabilitatea o dată cu descoperirile științifice ale omenirii. Cu excepția unică a lui Victor Hugo, Jules Verne este considerat cel mai popular dintre scriitorii francezi. Creatorul romanului științific de anticipație se stinge din viață, la Amiens (unde fusese numit consilier municipal), în anul 1905, după o existență dedicată literaturii și studiului.

Jules Verne

CĂPITAN LA 15 ANI

Traducere: DANIEL ARAMĂ

Prezentare: LAURA-IVONA DUMITRU

Editura Andreas

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VERNE, JULES
Căpitan la 15 ani / Jules Verne; trad.: Daniel Aramă
București: Andreas Print, 2016

ISBN 978-606-765-004-4
I. Aramă, Daniel

DIFUZOR EXCLUSIV:
AGENȚIA DE DIFUZARE DE CARTE
IVO PRINT

Petru Maior 32, parter, 011264, sector 1, București
Tel./Fax: 021.222.07.67
E-mail: ivo_print@yahoo.com
*Site: **www.editura-andreas.ro***

© Editura **ANDREAS** PRINT, București, 2016

Toate drepturile sunt rezervate. Nici o parte din această lucrare nu poate fi reproducă, stocată și retransmisă sub formă: tipărită, electronică, mecanică, fotocopiată, audio sau sub orice altă variantă fără permisiunea scrisă a **Editurii Andreas Print**.

Traducere: Daniel ARAMĂ
Prezentare și corectură: Laura Ivona DUMITRU
Tehnoredactare: Gheorghe DUMITRU

Bun de tipar: 09.03.2016; Coli de tipar: 17
Format: Z₆, 16/54x84 cm

PARTEA ÎNTÂI

I. Pilgrim

La 2 februarie 1873, goeleta *Pilgrim* se găsea la 43 de grade și 57 de minute latitudine spre sud și la 165 de grade și 19 de minute longitudine spre apus de meridianul Greenwich.

Vasul, greu de patru sute de tone, încărcat la San Francisco în vederea pescuitului prin mărilor australe, era proprietatea lui James W. Weldon, un mare bogătaș californian care, de câțiva ani, îi încredințase comanda căpitanului Hull.

Pilgrim era una dintre cele mai mici, dar și dintre cele mai bune corăbii pe care James W. Weldon le trimitea, la începutul fiecărui sezon, fie în Strâmtoarea Bering, până aproape de ghetari, fie în apele din jurul Tasmaniei și ale Capului Hron, până în Oceanul Înghețat. Avea o iuțeață neobișnuită. Echipajul, foarte ușor de condus, îi îngăduia să se avânte, cu puțini oameni, până aproape de nisipurile nestrăbătute ale emisferei australe. Căpitanul Hull știa „să se descurce“, cum spun marinarii, în mijlocul gheturilor care, în tim-

pul verii, se îndepărtează de-a lungul Noii Zeelande și al Capului Bunei Speranțe, sub o latitudine mult mai joasă decât aceea pe care o ating în mările din miază-noapte ale globului. E adevărat că, în această privință, nu putea fi vorba decât de aisberguri nu tocmai uriașe, sfărâmate din pricina loviturilor și micșorate de apele calde, al căror număr mare avea să se prăbușească în curând în Oceanul Pacific sau în Oceanul Atlantic.

Sub ordinea căpitanului Hull, bun marinar și în același timp unul dintre cei mai buni prinzători cu cangea, se afla un echipaj alcătuit din cinci mateloți și dintr-un ucenic. Erau puțini, fiind vorba de pescuit de balene, care impune un personal mult mai numeros. Trebuie oameni, atât pentru manevra îmbarcărilor de atac, cât și pentru ridicarea pe punte a monștrilor capturați. Dar, după exemplul multor proprietari de corăbii, James W. Weldon găsea că e de mai mult folos pentru el să nu îmbarce la San Francisco decât numărul de marinari care îi erau de trebuință pentru goana pe ape a vasului.

În Noua Zeelandă se găseau mulți prinzători cu cangea, marinari din toate neamurile, dezertori și alții, care căutau să fie angajați pentru un sezon și cunoșteau cu îndemânare meseria de pescari. Perioada prielnică odată încheiată, erau plătiți, coborâți de pe vas și așteptau ca în anul următor pescuitorii de balene să vină să le ceară din nou sprijinul. În acest timp, se puteau folosi de marinarii care n-aveau nici un fel de îndeletnicire și din pricina cărora nu făceau cheltuieli prea mari.

Așa se chibzuiau lucrurile pe vasul *Pilgrim*. Goeleta își petrecuse sezonul pe coasta cercului polar dinspre miazăzi. Nu făcuse însă afaceri prea bune. Pe vremea aceea, pescuitul devenea greoi. Cetaceele, vâdate din

belșug, se răreau. Balena care trăiește în oceanul boreal, aproape că dispăruse cu desăvârșire. Pescarii se mulțumeau să vâneze un alt mamifer, tot atât de mare, pe care, atacându-l, se expuneau la primejdii mari. Așa făcu și căpitanul Hull, în timpul acestei campanii, dar, în cea mai apropiată călătorie, socotea să se ridice mult mai sus și, dacă trebuia, să ajungă până la Claire și Adelia, a căror descoperire, contestată de americanul Wilkes, aparținea definitiv ilustrului comandant al *Astrolabei* și al *Zeleei*, francezul Dumont d'Urville.

Pescuitul nu prea fusese mulțumitor pentru cei de pe vasul *Pilgrim*. La începutul lui ianuarie, adică spre mijlocul verii australe, cu toate că nu era încă vremea reînțoarcerii pescuitorilor de balene, căpitanul Hull se văzu silit să părăsească apele. Echipajul – amestec de oameni de toată mâna – îi „căută pricini“, cum se spunea, și atunci se gândi că era mai bine să se despartă de el.

Pilgrim porni deci spre mieznoapte, către apus, spre Noua Zeelandă, pe la 15 ianuarie. Ajunse la Waitemata, în portul Auckland, așezat în adâncul Golfului Șuraki, pe coasta de răsărit a insulei de la miezăzi, și debarcă pescarii care fuseseră angajați numai pentru un sezon. Echipajul nu era însă mulțumit. Nici când pescuitul nu fusese mai prost. Căpitanul Hull se reîntorcea cu amărăciunea pescarului încercat care, pentru întâia oară, avea traista goală. Amorul lui propriu, chinuit peste măsură, era în joc de astă-dată și n-avea să-i ierte pe golanii a căror nesupunere făcuse de ocară bunul mers al unei întregi campanii.

Zadarnic încercară să recruteze la Auckland un nou echipaj. Toți marinarii de care s-ar fi putut folosi se îmbarcaseră pe alte vase. Trebui, prin urmare, să renunțe

la nădejdea de a întregi încărcătura de pe *Pilgrim*, și căpitanul Hull se pregătea să plece pentru totdeauna din Auckland, când o nouă poruncă, peste care nu putea să treacă, îl opri pe loc.

Doamna Weldon, nevasta proprietarului vasului *Pilgrim*, fiul său Jack, în vârstă de numai de cinci ani, și-o rudă a lor, care se numea vărul Benedict, se aflau tocmai atunci în Auckland. James W. Weldon, pe care îndeletnicirile lui îl sileau uneori să stea mai mult timp în Noua Zeelandă, îi adusese aici pe câteșitrei, și nădăjduia să-i ia înapoi la San Francisco în curând.

Dar, în clipa când întreaga familie se pregătea de plecare, micul Jack se îmbolnăvi greu și tatăl său, chemat în alte părți de afaceri urgente, trebui să plece din Auckland, lăsându-și nevasta, copilul și pe vărul Benedict în paza Celui de Sus.

Trecuseră trei luni – trei luni nesfârșite de despărțire, care fuseseră un adevărat chin pentru doamna Weldon. Dar copilul se făcu bine peste ceva vreme și tocmai se pregătea de plecare, când i se aduse vestea că *Pilgrim* se află în port. Pe vremea aceea, ca să se reîntoarcă la San Francisco, doamna Weldon trebuia să caute în Australia o corabie a societății transoceanice „Golden Age“, care făcea curse între Melbourne și Istmul de Panama, prin Papeiti.

Apoi, o dată ajunsă la Panama, trebuia să aștepte plecarea unui vas american, care stabilește legătura regulată dintre istm și California. Aici însă, întâmpina întârzieri și transbordări, totdeauna neplăcute pentru o femeie și un copil. În aceeași clipă se ivea *Pilgrim* la Auckland. Ea nu mai șovăi și-i ceru căpitanului Hull să-i ia pe vasul lui și să-i ducă la San Francisco, pe ea, pe fiul

ei, pe vărul Benedict și pe Nan, o bătrână negresă, care o slujea din copilărie. Trei mii de leghe marine pe o corabie cu pânze! Dar vasul căpitanului Hull era așa de bine întreținut și vremea era încă așa de frumoasă pe cele două coaste ale Ecuatorului! Căpitanul Hull acceptă și puse numaidecât odaia lui curată la dispoziția călătorei. Voia ca, pe drumul care ținea de la patruzeci până la cincizeci de zile, doamna Weldon să se simtă cât mai bine la bordul corabiei.

Pentru Doamna Weldon era o mare înlesnire călătoria în astfel de condiții pe ape. Singurul neajuns era zăbava, din pricină că *Pilgrim* trebuia să-și descarce marfa la Valparaiso, în Chile. După aceea, n-aveau decât să urce coasta americană sub goana vântului de pe șesuri, ceea ce făcea călătoria nespuse de plăcută.

Doamna Weldon era, de altminteri, o femeie curajoasă, pe care marea n-o îngrozea câtuși de puțin. În vârstă de treizeci de ani pe-atunci, voinică și sănătoasă, având obișnuința călătoriilor lungi, deoarece îl însoțise pe bărbatul ei în multe rătăcirii în largul apelor, nu se temea când era vorba să străbată oceanul pe puntea unei corăbii îndeajuns de neîncăpătoare. Îl știa pe căpitanul Hull drept unul dintre cei mai isteți marinari, în care James W. Weldon avea toată încrederea. *Pilgrim* era o corabie puternică, ușoară, cunoscută de toți pescuitorii de balene. Era un prilej minunat pe care nu voia să-l piardă. Și doamna Weldon căută să-l folosească. Vărul Benedict, se înțelege de la sine, trebuia s-o însoțească.

Acest văr era un om priceput, în vârstă de aproape cincizeci de ani. Dar, cu toți cei cincizeci de ani ai săi, nu era prudent să fie lăsat să plece singur. Mai mult înalt decât voinic, mai mult uscat decât slab, cu figura

osoasă, cu craniul mare și chel, puteai recunoaște în înfățișarea lui deșirată pe unul dintre acei savanți cu ochelari de aur, ființe nevinovate și blânde, sortite să rămână toată viața copii mari și să sfârșească foarte bătrâni ca niște sugari care au ajuns la o sută de ani.

„Vărul Benedict“, așa îi spuneau totdeauna, chiar și în afara familiei și, într-adevăr, era unul dintre oamenii care au aerul că sunt veri cu toată lumea – vărul Benedict, totdeauna stânjenit de brațele-i lungi și de picioarele-i nesfârșite, ar fi fost incapabil să scape singur dintr-o încurcătură, chiar și în împrejurările cele mai obișnuite ale vieții. Nu supăra pe nimeni, de altfel, după cum n-ar fi fost în stare să se supere pe sine. Se obișnuia cu orice, uitând uneori să bea și să mănânce, dacă nu i se aducea de mâncare și de băutură; nu ținea seamă nici de frig, nici de zăduf și n-avea nici un fel de preferință. Închipuți-vă un copac de prisos, fără roade și aproape despuiat de frunză, incapabil să se hrănească sau să adăpostească.

Acesta era vărul Benedict. Toți îl iubeau mai cu seamă pentru slăbiciunea lui. Doamna Weldon îl privea ca pe-un copil al ei, ca pe un frate mai mare al micului Jack. Vărul Benedict era un zoolog în adevăratul înțeles al cuvântului, în stare să descompună animalul prin analiză și să-l refacă din nou prin sinteză. Vărul Benedict, științific vorbind, n-ar fi fost în stare să deosebească un vierme de o lipitoare, un păianjen de casă de un scorpion.

Dar atunci, ce era vărul Benedict? Un simplu entomolog și nimic mai mult. Și toată viața unchiul Benedict era închinată acestei îndeletniciri, pentru care își risipea ceasurile de veghe, până și ceasurile de somn. Gulerul și mânecile hainei îi erau pline de ace, până și

*„Se apropiară de tribord să vadă epava
arătată de tânărul marinar“.*